

ปลูกฝังเศรษฐกิจพอเพียง

http://www.naewma.com

วันที่ ๒๕ เดือน เดือน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๓

Rayman วิทย

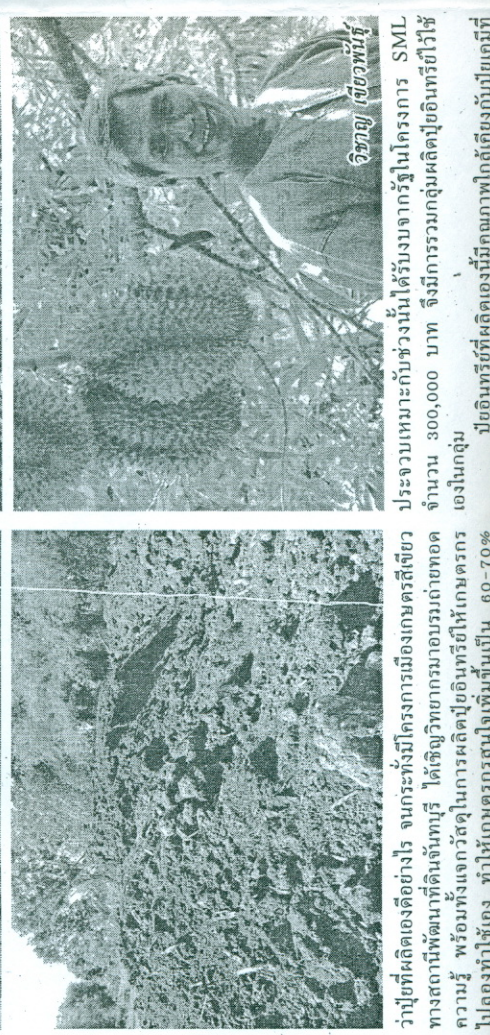
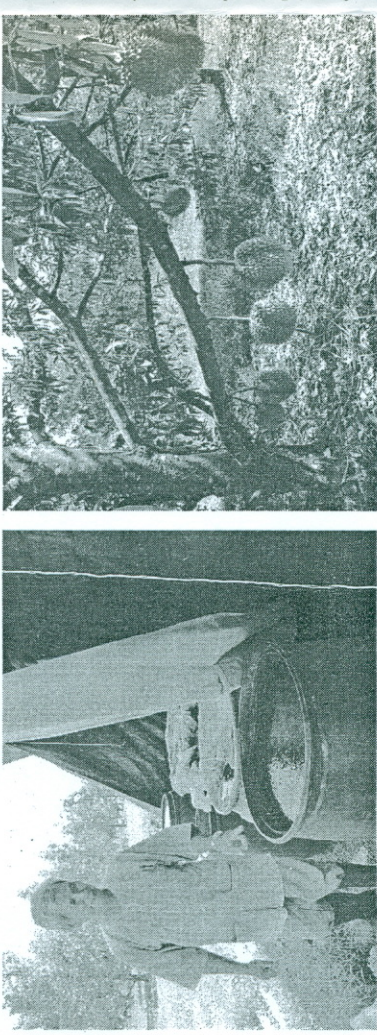
พื้นที่ภาคตะวันออก นับเป็นแหล่งปลูกไม้ผลที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลส่วนใหญ่จะอยู่ที่ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะค่าปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากพื้นที่ที่มีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนือง และอาจขาดการปรับปรุงดินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ดินเสื่อมโทรม กระทั่งต่อผลผลิต ดังนั้น เกษตรกรจึงต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต สิ่งก็ตามมาคือต้นทุนที่สูงขึ้น

นายวิชาญ เขียวพันธ์ุ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งมะเขือ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ได้ว่า ตนเป็นเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ที่ประสบปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากปลูกทุเรียนโดยพึ่งพาแต่เคมีเป็นหลัก ซึ่งในสมัยก่อนราคาปุ๋ยเคมีราคาก่อนข้างต่ำ ระยะเวลาที่มีการปรับขึ้นราคาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่คุณภาพต่อของจากที่เคยใช้ในอัตราปกติก็ต้องเพิ่มปริมาณขึ้นไปอีกเท่าตัว แต่ผลก็ออกมาที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นด้วย จึงคิดว่าจะทำอย่างไรถึงจะอยู่ได้ จนกระทั่งทางเจ้าหน้าที่จากสถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 เข้ามาถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการลดต้นทุนการผลิตได้ขยายผลดีไปจากอดีตเหลือใช้ไโรนและในครัวเรือนไว้ใช้อย่าง ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

จากนั้นตนก็เริ่มดำเนินการตามคำแนะนำของสถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี ซึ่งมีทั้งการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากสารเร่งซูเปอร์ พด.1 และนำหมักชีวภาพจาก สารเร่งจุลินทรีย์ พด.2 ความรู้กับการปรับปรุงบำรุงดินตามหลักวิชาการ ต่อมาได้รักษาคัดเลือกให้เป็นหมอนดินอาสาประจำหมู่บ้าน ซึ่งตนก็ได้ถ่ายทอดความรู้ที่ได้มานี้ให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน ส่งเสริมให้รวมกลุ่มผลิตปุ๋ยใช้เอง โดยในระยะแรกมีเกษตรกรประมาณ 20% ที่ให้ความสนใจเท่านั้น เนื่องจากเกษตรกรอีกหลายรายยังไม่เข้าใจ

ปลูกไม้ผลด้วยปุ๋ยอินทรีย์ความคุ้มค่า

แนวทางการลดต้นทุน-สร้างคามมั่นคงของหมอนดินเมืองจันทบุรี

ชื่อในตลาด แต่ต้นทุนการผลิตถูกกว่ามาก กิโลกรัมละ 2.50 บาท ซึ่งหากกลุ่มได้ตัดสินใจว่าถ้าไปใช้ปุ๋ย 1 จะไม่เห็นคุณค่า จึงมีการจำหน่ายในราคาถูกลงประมาณ 100 กว่าบาท ทั้งนี้ต้องการให้เกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์กันมากขึ้น เพราะปุ๋ยอินทรีย์ราคาถูกกว่าปุ๋ยเคมีจริงอยู่ แต่ก็ต้องใช้ปริมาณที่มากกว่าเช่นกัน ถ้าต้นทุนปุ๋ยอินทรีย์ถูกกว่าปุ๋ยเคมีเกษตรกรก็จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้น ซึ่งสิ่งหนึ่งที่จะได้ความมาก็ได้ปรับสภาพดินให้โปร่งร่วนซุยขึ้น มีไส้เดือนหรือจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดินเพิ่มขึ้น สภาพดินจะอุดมในสวนก็จะดีขึ้น และเมื่อระบบนิเวศเป็นสวนเปลี่ยนไปเป็นทิศทางที่ดี เกษตรกรก็มีโอกาสที่จะเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้จะสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ได้แล้ว แต่ก็ยังคงต้องพึ่งปุ๋ยเคมีอยู่บ้าง โดยใช้อัตราส่วนปุ๋ยอินทรีย์ 70% ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมี 30% ใช้ผสมผสมกันกันไปไม่ได้มุ่งเป็นเกษตรอินทรีย์ 100% แต่เน้นเป็นการทำเกษตรปลอดภัย จะไม่ใช้สารเคมีแบบพ่นหรือฉีดความจำเป็น หรือใช้ปุ๋ยเคมีปริมาณมากเข้าว่าตามใบสั่งขายของร้านขายปุ๋ย อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เปลี่ยนวิถีการผลิตโดยลดการใช้ปุ๋ยเคมีแต่เพียงอย่างเดียว ก็ได้เห็นถึงประโยชน์มากมาย ที่ได้ในอัตราเงินที่คุ้มค่า ต้นทุนการผลิตจากเดิมพื้นที่ 30 ไร่ ต้องมีค่าใช้จ่ายเรื่องปุ๋ยเคมีและสารเคมีไม่ต่ำกว่า 400,000-500,000 บาทต่อปี พอมาตอนนี้พื้นที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ควบคู่ทำให้ต้นทุนลดลงเหลือไม่ถึงปีละ 200,000 กว่าบาท

ขณะที่ผลผลิตก็ดีขึ้น อย่างลองกองผลจะขายตัวใหญ่ขึ้น เงาะก็ผลใหญ่ขึ้น ทุเรียนที่อายุต้นหลายปีก็ทุเรียนก็กลับมีสภาพต้นดีขึ้น และตามปกติช่วงทุเรียนออกผลจะไม่ดีไปนอน พอมานี้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทำให้มีรากอาหารสะสมในดินอยู่ตลอด พืชสามารถนำไปใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากผลผลิตในดินมากกว่าตอนใช้ปุ๋ยเคมี น่าจะเกิดจากพืชดูดซับธาตุอาหารในดินแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่ได้มีกระบวนการเร่งเหมือนเคมี แต่ก็ต้องยอมรับว่าปริมาณผลผลิตจะสู้เคมีไม่ได้ แต่คุณภาพของทุเรียนดีกว่า และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใส่ใจเรื่องสุขภาพของทุเรียน และจำแนกอายุ 60 กว่าปีแล้วออกก็ถูกกินมา ก็ต้องหันมาทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัยกับทุกงาน

วิจิตูญ เขียวพันธ์ุ